

Utorok 3. februára 2009

Druhé strategické preskúmanie energetickej politiky

P6_TA(2009)0038

Uznesenie Európskeho parlamentu z 3. februára 2009 o druhom strategickom preskúmaní energetickej politiky (2008/2239(INI))

(2010/C 67 E/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2008 s názvom Druhý strategický prieskum energetickej politiky – akčný plán EÚ pre energetickú bezpečnosť a solidárnosť (KOM(2008)0781) (ďalej len „oznámenie o druhom strategickom prieskume energetickej politiky“),
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie z 13. novembra 2008 s názvom K bezpečnej, trvalo udržateľnej a konkurencieschopnej európskej energetickej sieti (KOM(2008)0782),
- so zreteľom na správu Komisie z 13. novembra 2008 o vykonávaní programu v oblasti transeurópskych energetických sietí v období 2002-2006 (KOM(2008)0770),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2008 o smernici 2004/67/ES z 26. apríla 2004 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu (KOM(2008)0769),
- so zreteľom na návrh smernice Rady, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov (KOM(2008)0775), ktorý predložila Komisia 13. novembra 2008,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2008 s názvom Energetická účinnosť: zabezpečenie 20 % cieľa (KOM(2008)0772),
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie) (KOM(2008)0780), ktorý predložila Komisia 13. novembra 2008,
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o udávaní spotreby energie a iných zdrojov domácimi spotrebičmi na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch (prepracované znenie) (KOM(2008)0778), ktorý predložila Komisia 13. novembra 2008,
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o označovaní pneumatík vzhľadom na palivovú úspornosť a iné základné parametre (KOM(2008)0779), ktorý predložila Komisia 13. novembra 2008,
- so zreteľom na návrh smernice Rady, ktorou sa ustanovuje rámec Spoločenstva týkajúci sa jadrovej bezpečnosti (KOM(2008)0790), ktorý predložila Komisia 26. novembra 2008,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2008 s názvom Európa môže ušetriť viac energie pomocou kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie (KOM(2008)0771),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2008 s názvom Veterná energia na mori: opatrenia potrebné na splnenie cieľov v oblasti energetickej politiky na rok 2020 a ďalšie obdobie (KOM(2008)0768),

Utorok 3. februára 2009

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2008 s názvom Aktualizácia jadrového objasňujúceho programu v súvislosti s druhým prieskumom energetickej stratégie (KOM(2008)0776),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. januára 2007 s názvom Obmedzenie globálnej klimatickej zmeny na 2 stupne Celzia – postup do roku 2020 a neskôr (KOM(2007)0002),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. januára 2008 s názvom 20 20 do roku 2020: zmena klímy – príležitosť pre Európu (KOM(2008)0030),
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (KOM(2008)0019), ktorý predložila Komisia 23. januára 2008,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. novembra 2008 s názvom Plán hospodárskej obnovy Európy (KOM(2008)0800),
- so zreteľom na svoju pozíciu zo 4. apríla 2006 o spoločnej pozícii Rady na účely prijatia rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú usmernenia pre transeurópske energetické siete a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 96/391/ES a rozhodnutie č. 1229/2003/ES ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. mája 2007 o hodnotení Euratomu – 50 rokov európskej politiky v oblasti jadrovej energie ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. septembra 2007 o pláne pre obnoviteľnú energiu v Európe ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. septembra 2007 o smerovaní k spoločnej európskej zahraničnej politike v oblasti energie ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. októbra 2007 o tradičných zdrojoch energie a energetických technológiách ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 31. januára 2008 o akčnom pláne pre energetickú účinnosť: využitie potenciálu ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2008 o Fonde globálnej energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júla 2008 o európskom strategickom pláne energetických technológií ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 293 E, 2.12.2006, s. 114.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 76 E, 27.3.2008, s. 114.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 219 E, 28.8.2008, s. 82.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 219 E, 28.8.2008, s. 206.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 263 E, 16.10.2008, s. 424.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0033.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0096.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0354.

Utorok 3. februára 2009

- so zreteľom na svoju pozíciu z 18. júna 2008 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/54/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoju pozíciu z 9. júla 2008 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/55/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoju pozíciu z 18. júna 2008 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1228/2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie ⁽³⁾,
 - so zreteľom na svoju pozíciu z 9. júla 2008 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1775/2005 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na svoju pozíciu z 18. júna 2008 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 18. novembra 2008 o podpore včasnej demonštrácie udržateľnej výroby energie z fosílnych palív ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady, ktoré sa konalo 8. a 9. marca 2007,
 - so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady, ktoré sa konalo 13. a 14. marca 2008,
 - so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady, ktoré sa konalo 15. a 16. októbra 2008,
 - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a stanovisko Výboru pre zahraničné veci (A6-0013/2009),
- A. keďže európska energetická politika sa musí sústrediť súčasne na tri hlavné ciele rovnocenného významu, ktorými sú bezpečnosť dodávok a solidarita medzi členskými štátmi, riešenie problému zmeny klímy vrátane výrazného záväzku týkajúceho sa vlastných cieľov EÚ a ich implementácie, ako aj konkurencieschopnosť,
- B. keďže na dosiahnutie uvedených troch cieľov je nevyhnutná úplná zmena energetickej politiky, ktorá zároveň povedie k riešeniam zohľadňujúcim sociálne, environmentálne a hospodárske otázky a otázky zamestnanosti,
- C. keďže závislosť EÚ na tradičných zdrojoch energie a na obmedzenom počte dodávateľov energie predstavuje vážne riziko pre stabilitu, prosperitu a bezpečnosť energetických dodávok,
- D. keďže zvyšovanie energetickej účinnosti musí zohrávať kľúčovú úlohu pri znižovaní závislosti na dovoze energie, pri zvyšovaní konkurencieschopnosti a v boji proti zmenám klímy,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0294.

⁽²⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0347.

⁽³⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0295.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0346.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0296.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0545.

Utorok 3. februára 2009

- E. keďže dopyt po energii v EÚ v súčasnosti vo väčšine odvetví stále rastie, čo svedčí o značnom nevyužívaní potenciálu energetickej účinnosti,
- F. keďže EÚ v súčasnosti dováža 50 % energie na vlastnú spotrebu a keďže tento podiel by mohol v roku 2030 dosiahnuť 70 %,
- G. keďže riziká, ktoré ohrozujú bezpečnosť dodávok EÚ, sa zvyšujú v dôsledku nedostatočnej vízie hospodárstva založeného na nízkej energetickej spotrebe a v dôsledku nízkej úrovni investícií najmä na miestnej a regionálnej úrovni, čo vo všetkých energetických odvetviach a v odvetviach, ktoré súvisia s energetikou, vedie k obmedzeným či dokonca nedostatočným kapacitám, z čoho vyplýva najmä potreba obnoviť do roku 2030 elektrárne prostredníctvom investícií v predpokladanej hodnote 900 miliárd EUR,
- H. keďže znižujúca sa úroveň cien ropy a plynu negatívne vplýva na plánované investície, čím sa vytvára potreba podporovať všetky hlavné projekty infraštruktúry, ktoré prispievajú k dovozu značných objemov plynu do Európy, diverzifikovať zdroje, dopravné trasy a vyhybať sa tranzitným rizikám,
- I. keďže súčasná hospodárska kríza spôsobuje ďalšie prekážky pri investovaní do energetickej infraštruktúry,
- J. keďže napriek tomu, že v scenári Komisie sa na nasledujúce dve desaťročia predpokladá zníženie dopytu po tradičných zdrojoch, je potrebné, aby Európa podporovala všetky plánované investície do novej infraštruktúry na dovoz energie; keďže sa tým zaručí bezpečný prechod na nový európsky energetický systém, ktorého zavedenie sa očakáva do roku 2020,
- K. keďže od roku 2030 bude musieť EÚ vyvinúť a naplánovať nové konkurencieschopné, trvalo udržateľné energetické technológie s nízkymi emisiami CO₂, aby bolo možné zmierniť hlavné nebezpečenstvo nedostatku energie z fosílnych palív, a zároveň bude musieť výrazne znížiť vlastnú spotrebu energie,
- L. keďže EÚ naliehavo potrebuje uskutočniť investície do hlavných sietí a dokončiť vnútorný trh s energiou, a keďže by sa mali podporovať pokrokové iniciatívy, ako napríklad európsky prevádzkovateľ prenosovej siete a vytvorenie jednotnej európskej plynovodnej siete,
- M. keďže odvetvie energetiky a investície do energetickej infraštruktúry potrebujú stabilný regulačný rámec a užšiu spoluprácu medzi národnými regulačnými orgánmi,
- N. keďže rozvoj energetických sietí má zásadný význam pri zvyšovaní bezpečnosti dodávok, ktorá musí byť na poprednom mieste v rámci priorít európskej energetickej politiky,
- O. keďže odvetvia elektrickej energie a zemného plynu potrebujú stabilný a predvídateľný regulačný rámec, čo vytvára potrebu udeliť Agentúre pre spoluprácu energetických regulátorov (ďalej iba „Agentúra“) silné právomoci, aby mohla prispievať k harmonizácii národných regulačných rámcov a zamedziť neistote, ktorá môže vyplývať z komitologického postupu,
- P. keďže v záujme príspevania k cieľom bezpečnosti dodávok sa musia preskúmať tradičné domáce zdroje energie EÚ v členských štátoch, v ktorých sú dostupné v súlade environmentálnymi právnymi predpismi na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Spoločenstva,

Utorok 3. februára 2009

1. vyzýva členské štáty, aby tento strategický energetický prieskum považovali za základ uskutočňovania európskej energetickej politiky a vytvorenia ambiciózneho akčného plánu na obdobie 2010 až 2012;
2. potvrdzuje trojaký cieľ stanovený na rok 2020, ktorý pozostáva z 20 % zníženia emisií skleníkových plynov a 30 % zníženia v prípade, ak sa dosiahne medzinárodná dohoda, z aspoň 20 % zníženia spotreby energie a z dosiahnutia aspoň 20 % podielu obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie; vyzýva EÚ a členské štáty, aby sa stali hospodárstvom s najvyššou energetickou účinnosťou s cieľom aktívne prispieť k dosiahnutiu klimatického cieľa 2°C; vyzýva EÚ a členské štáty, aby do roku 2050 znížili emisie skleníkových plynov aspoň o 80 %; žiada Komisiu, aby po konzultácii so všetkými zúčastnenými stranami vypracovala možné energetické scenáre, ktoré objasnia spôsoby, akými je možné dosiahnuť tieto ciele, a ktoré poukážu na súvisiace technické a hospodárske hypotézy;
3. je pevne presvedčený, že zníženie spotreby energie je absolútnou prioritou vzhľadom na plnenie cieľov trvalo udržateľného rozvoja, inovácií, tvorby pracovných miest a konkurencieschopnosti a že je zároveň veľmi efektívnym a nenákladným prostriedkom na zvyšovanie energetickej bezpečnosti;
4. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, aby sa cieľ 20 % úspor energie do roku 2020 stal právne záväzným pre členské štáty, a aby navrhli a vykonávali dôsledné opatrenia na zabezpečenie jeho dosiahnutia;
5. vyzýva EÚ a členské štáty, aby prijali cieľ zvýšenia energetickej účinnosti o 35 % a podielu obnoviteľnej energie o 60 % do roku 2050;
6. vyzýva Komisiu, aby podporila všetky plánované investície do novej infraštruktúry na dovoz energie a do technológií obnoviteľných energií, a to v reakcii na znižujúce sa ceny ropy a zemného plynu, ktoré negatívne ovplyvňujú plánované investície;

Európska energetická politika

7. vyzýva členské štáty, aby v súvislosti s rastúcimi rizikami, ktorým je EÚ vystavená v oblasti energetickej bezpečnosti, postupovali jednotne; poznamenáva, že ich súčasný postup je v rozpore s týmto cieľom; považuje za nevyhnutné, aby Komisia, v záujme bezpečnosti dodávok, solidarity, ako aj efektívnosti rokovaní zameraných na vymedzenie medzinárodného regulačného rámca, predložila Európskemu parlamentu a Rade návrh európskej energetickej politiky, ktorý bude zodpovedajúcim spôsobom zohľadňovať oblasti pôsobnosti EÚ a členských štátov: medzinárodné vzťahy, energetická účinnosť, boj proti zmene klímy, ďalší rozvoj vnútorného trhu, dojednávanie medzinárodných zmlúv, výhľadové štúdie a dialóg s produkujúcimi a tranzitnými krajinami, výskum v energetickej oblasti a diverzifikácia dodávok energie;
8. vyzýva Komisiu, aby prispela k vytvoreniu jednotného hlasu Európy voči výrobcom z tretích krajín prostredníctvom vytvorenia vzájomne prospešnej previazanosti a aby podporila posilňovanie obchodnej sily podnikov z EÚ voči štátnym podnikom v tretích krajinách;
9. domnieva sa, že energetická solidarita sa musí stať významnou európskou záležitosťou na európskej, regionálnej a bilaterálnej úrovni, a je toho názoru, že narušenie dodávok energie v jednom členskom štáte postihuje celú EÚ;

Utorok 3. februára 2009

10. zdôrazňuje význam miestnych iniciatív na boj proti zmene klímy; schvaľuje opatrenia zamerané na podporu energetickej účinnosti a energie z obnoviteľných zdrojov, ako sú programy financovania spadajúce pod kohéznu politiku alebo ekologické zdaňovanie, ako aj prínos tzv. dohovoru starostov, a v tejto súvislosti podporuje myšlienku tzv. dohovoru ostrovov na šírenie osvedčených postupov a vytváranie vysoko energeticke účinných spoločenstiev a miest, ktoré využívajú obnoviteľnú energiu;
11. domnieva sa, že náležitá európska energetická politika musí vychádzať z vyváženej skladby energetických zdrojov, ktorá bude pozostávať z využívania bezuhlíkovej energie, fosílnych palív s najnižšími emisiami a nových technológií, ktoré výrazne znižujú emisie skleníkových plynov z pevných fosílnych palív;
12. je presvedčený, že členské štáty by mali vypracovať vnútroštátne stratégie, ktoré by sa zaoberali otázkou energetickej chudoby na ich území;
13. domnieva sa, že rozdelenie úloh medzi podniky a predstaviteľov prijímajúcich politické rozhodnutia, na základe ktorého podniky preberajú zodpovednosť za bezpečnosť dodávok, sa osvedčilo a v zásade by sa mohlo zachovať; vyzýva predstaviteľov prijímajúcich politické rozhodnutia, aby v súvislosti so zhoršujúcou sa celosvetovou situáciou prijímali v budúcnosti viac sprievodných opatrení pre obchodné operácie;
14. pripomína záväzky členských štátov pri podpise Lisabonskej zmluvy bojovať proti zmene klímy a uplatňovať solidaritu v časoch energetickej krízy;
15. domnieva sa, že ratifikácia Lisabonskej zmluvy ďalej posilní všetky snahy o vytvorenie spoločnej európskej energetickej politiky;

Bezpečnosť dodávok

16. víta akčný plán EÚ pre energetickú bezpečnosť a solidárnosť;

Podpora infraštruktúr, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie potrieb EÚ

17. konštatuje, že dochádza k významnému oneskoreniu pri budovaní prepravných a energetických sietí, ktoré sú prvoradé a predstavujú európsky záujem; zdôrazňuje, že nedostatočná úroveň investícií brzdí riadne fungovanie vnútorného trhu a spôsobuje, že situácia v oblasti kapacít je vo všetkých energetických sektoroch napätá, až nedostatočná; konštatuje tiež, že je to len čiastočne zodpovednosťou priemyslu a vyzýva členské štáty, aby vhodnejším spôsobom zapájali svojich občanov, najmä tak, že ich budú informovať o potrebách projektov novej infraštruktúry a výroby energie; vyzýva preto národné regulačné orgány, aby vykonali všetky kroky, ktoré spadajú do ich rozhodovacích právomocí, aby urýchlili investície;
18. konštatuje, že nová vlna investícií musí byť zameraná do budúcnosti a musí zohľadňovať zmenu spôsobu spotreby a výroby energie a to, že decentralizované energetické systémy sa musia uviesť do súladu s rozsiahlymi obnoviteľnými zdrojmi energie;
19. konštatuje, že Európska rada stanovila cieľ dosiahnutia 10 % vzájomného prepojenia kapacity v oblasti zemného plynu a elektrickej energie medzi členskými štátmi;
20. priaznivo hodnotí zámer zvýšiť európske finančné prostriedky na podporu investícií do sietí; so záujmom berie na vedomie návrh Komisie vyčleniť 5 miliárd EUR v rámci Plánu hospodárskej obnovy z roku 2008 z nevyčerpaného rozpočtu na roky 2008 a 2009 najmä na nové energetické pripojenia; žiada, aby bol Európsky parlament plne zapojený do rozhodovacieho procesu o konečnom zozname projektov; domnieva sa, že Európska investičná banka by mala mať významnejšie postavenie pri poskytovaní financovania pre projekty v oblasti energetickej účinnosti, obnoviteľných energií a výskumu a vývoja;

Utorok 3. februára 2009

21. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby aktívne pracovali na zvýšení počtu prevádzkovateľov na trhu s energiou a najmä pri prijímaní opatrení na podporu výroby energie malými a strednými podnikmi (MSP) a na podporu ich vstupovania na trh;
22. zdôrazňuje význam rozvoja prepojení plynovodov a elektrických sietí prechádzajúcich územím strednej a juhovýchodnej Európy pozdĺž severojužnej osi; pripomína, že v oblasti Baltického mora by malo dochádzať k rozvoju sietí a k ich integrácii do západoeurópskej siete; zdôrazňuje potrebu venovať v roku 2009 osobitnú pozornosť rozvoju baltského plánu prepojenia v oblasti zemného plynu, elektriny a zásobovania; podporuje tiež vybudovanie prepojení s ostrovmi i odľahlými a izolovanými oblasťami v EÚ;
23. z tých istých dôvodov naliehavo vyzýva, aby sa rozvíjali prepojenia v juhozápadnej Európe, najmä z Iberského polostrova do severného Francúzska;
24. pripomína, že cezhraničné prepojenia už existujú medzi rôznymi krajinami; konštatuje, že v rámci regionálnych iniciatív, ako napríklad pentalaterálneho fóra, sa navrhli použiteľné praktické riešenia, ktorými sa zvyšuje integrácia na vnútornom trhu; podporuje predstaviteľov týchto iniciatív, aby pokračovali v ich úspešnej činnosti;
25. vyzýva Komisiu, aby navrhla primerané opatrenia na podporu prepojení a rozvoja elektrických sietí s cieľom umožniť optimalizáciu integrácie a vyváženia kolísavej výroby obnoviteľnej energie na pevnine i na mori;
26. víta návrh na predloženie plánu pobrežnej siete v Severnom mori s cieľom využívať jej obrovský potenciál veternej energie; v tejto súvislosti tiež víta vytvorenie európskej supersiete prostredníctvom prepojenia sieťových infraštruktúr v regiónoch Severného, Stredozemného a Baltického mora;
27. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaručili primeranú reguláciu a umožnili nediskriminačný prístup k novej infraštruktúre, napríklad k pobrežnej sieti v Severnom mori;
28. je presvedčený, že EÚ musí podstatne a čo najrýchlejšie pokračovať vo zvyšovaní svojej diverzifikácie a bezpečnosti v oblasti energetických zdrojov; vyzýva Komisiu a české predsedníctvo, aby na budúcom zasadnutí Európskej rady predložili nový ambiciózný a dlhodobý plán diverzifikácie;
29. vyjadruje svoju podporu projektom na diverzifikáciu zdrojov a dodávateľských ciest, najmä rozvoju južného koridoru na prepravu zemného plynu vrátane projektu Nabucco, prepojenia zemného plynu medzi Tureckom, Gréckom a Talianskom (TGI) a projektu South Stream; zdôrazňuje potrebu pracovať s príslušnými krajinami, najmä v kaspickom regióne; považuje za veľmi významné, že z dlhodobého hľadiska, ak to politické podmienky umožnia, by mali dodávky z ostatných krajín v tomto regióne, ako napríklad z Uzbekistanu a Iránu, predstavovať ďalší významný zdroj dodávok pre EÚ;
30. vyjadruje podporu úplnému prepojeniu Alžírsko, Španielsko, Francúzsko a kontinentálnej Európy projektom MEDGAZ, ktorý považuje Komisia za projekt európskeho záujmu v rámci prioritného plánu prepojenia, ktorého cieľom je ďalej diverzifikovať východiskové plynovodné trasy do Európy;
31. zastáva názor, že v súvislosti s znižujúcou sa domácou produkciou zemného plynu a so zmenou skladby energetických zdrojov v mnohých členských krajinách by sa mali všetky v súčasnosti plánované projekty infraštruktúry zemného plynu a elektriny uskutočniť čo najskôr s cieľom zabezpečiť pokrytie dopytu v budúcnosti;

Utorok 3. februára 2009

32. domnieva sa, že vzťahy a partnerstvá s hlavnými dodávateľmi energie, tranzitnými, ako aj spotrebiteľskými krajinami, sú dôležité a musia byť prehĺbované; zdôrazňuje však, že prehĺbovanie týchto vzťahov a partnerstiev by sa za žiadnych okolností nemalo uskutočňovať na úkor základných hodnôt EÚ, najmä pokiaľ ide o dodržiavanie ľudských práv; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že budovanie dôvery, ako aj hlbších a právne záväzných vzťahov medzi EÚ, produkujúcimi a tranzitnými krajinami by malo byť sprevádzané podporou a rešpektovaním demokracie, ľudských práv a právneho štátu; za týmto účelom vyzýva k vypracovaniu a prijatiu politik a konkrétnych opatrení;

33. v tejto súvislosti požaduje trojstrannú dohodu medzi EÚ, Ruskom a Ukrajinou týkajúcu sa tranzitu plynu z Ruska do EÚ, aby sa zaručila bezpečnosť dodávok v nadchádzajúcich rokoch;

34. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie o nájdenie riešenia doposiaľ nevyriešených a otvorených otázok, ktoré sa týkajú podmienok tranzitu zemného plynu cez Turecko prostredníctvom plynovodu Nabucco;

35. nazdáva sa, že dostatočná kapacita skvapalneného zemného plynu (LNG), pozostávajúca zo zariadení na skvapalňovanie v krajinách výroby a terminálov LNG a opätovného splynovania na lodiach v EÚ, by mala byť dostupná všetkým členským štátom, a to buď priamo alebo prostredníctvom iných členských štátov na základe mechanizmu solidarity; domnieva sa, že nové terminály LNG by sa mali považovať za projekty európskeho záujmu z dôvodu ich kľúčového významu, ktorým prispievajú k diverzifikácii dodávateľských trás;

36. vyzýva Komisiu, aby plne podporila investície do výstavby strategických zásobníkov plynu ako významného prvku európskej energetickej bezpečnosti;

37. je presvedčený, že kapacita ropných rafinérií predstavuje významný faktor pri zaistení energetickej bezpečnosti EÚ; konštatuje, že je preto dôležité zvyšovať úroveň transparentnosti rovnováhy medzi dopytom a ponukou v prípade kapacity rafinérií potrebnej na pokrytie potrieb EÚ, pričom treba zohľadniť najmä obavy týkajúce sa potenciálnej dostupnosti motorovej nafty v budúcnosti;

38. požaduje, aby sa v súlade so zásadou európskej energetickej solidarity zaručila bezpečnosť dodávok a energie pre baltický región v podmienkach hospodárskej recesie;

Vnútrotrh s energiou

39. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali dlhodobé strategické usmernenia a podporovali aktérov súkromného priemyselného odvetvia pri ich účasti na implementácii týchto usmernení, a aby zachovali rovnováhu medzi trhovými nástrojmi a regulačnými mechanizmami;

40. zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť jasný a stabilný právny rámec uzavretím rokovaní o legislatívnom balíku o vnútrotrhu s energiou pred koncom funkčného obdobia Európskeho parlamentu v roku 2009; podporuje zriadenie nezávislej Agentúry tak, ako sa uvádza v uvedenom návrhu nariadenia predloženého Komisiou, ktorým sa zriaďuje Agentúra, pričom by táto Agentúra mala mať silné a nezávislé právomoci, vrátane právomocí týkajúcich sa bezpečnosti dodávok a sietí; vyzýva členské štáty, aby podporovali uplatňovanie tretieho energetického balíka, najmä aby začali vzájomne spolupracovať s cieľom podporovať regionálnu a dvojstrannú solidárnosť na účely zaistenia bezpečnosti dodávok na vnútrotrhu;

41. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby navrhli investície do hlavných sietí a dokončili vnútrotrh s energiou prostredníctvom iniciatív do budúcnosti, ako je napríklad európsky prevádzkovateľ prenosovej siete a vytvorenie jednotnej európskej plynovodnej siete;

Utorok 3. februára 2009

42. vyzýva Komisiu, aby do roku 2020 navrhla cieľ rozvoja a dokončenia inteligentnej prepojenej elektrickej siete ako dôležitú súčasť dosiahnutia cieľov na rok 2020;

43. žiada členské štáty, aby spolupracovali za účelom vypracovania európskeho strategického plánu s cieľom zostaviť viacročný plán investícií, ktoré sú potrebné na uspokojenie budúcich potrieb ohľadne výroby elektriny, na základe hodnotenia strednodobých vyhliadok v oblasti energetických potrieb; domnieva sa, že indikatívny viacročný plán by sa mal pripraviť aj v odvetví zemného plynu, aby sa vytvoril celkový prehľad požiadaviek v oblasti investícií na európskej úrovni;

44. vyzýva členské štáty a príslušné zúčastnené strany, aby konzultovali a koordinovali budúce plány cezhraničných investícií do infraštruktúry (napr. siete, plynovody a elektrárne) s príslušnými stranami vo všetkých krajinách, ktorých sa môžu plánované investície týkať, aby sa dostupné zdroje využili najlepším spôsobom; domnieva sa, že vytvorenie skupiny na koordináciu infraštruktúry na európskej úrovni by tejto koordináčnej snahe pomohlo a mohlo by byť doplnkom desaťročného plánu na rozvoj sietí tak, ako sa navrhuje v balíku pre vnútorný trh s energiou;

45. zdôrazňuje, že dobudovanie vnútorného trhu s energiou bude úspešné, iba ak sa odstránia prekážky pre investovanie a ak sa vybudujú fyzické prepojenia prepájajúce všetky členské štáty do jednej spoločnej energetickej siete, a ak tento trh umožní vyhnúť sa včas výkyvom cien energie a zabezpečiť spravodlivý trh pre všetkých výrobcov energie, prepojenie k sieti, prístup a spájanie nových výrobcov energie a technológií; zdôrazňuje, že nedávno revidovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve ⁽¹⁾ ustanovuje hodnotenie emisií CO₂ zrozumiteľným a predvídateľným spôsobom;

Vonkajšie vzťahy v oblasti energie

46. víta oznámenie o druhom strategickom prieskume energetickej politiky a najmä návrhy, ktoré sa týkajú vonkajšej energetickej politiky a ktoré sú vo veľkej miere v súlade s uvedeným uznesením z 26. septembra 2007; vyjadruje sklamanie z nedostatku podrobných návrhov a opäť zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby EÚ zintenzívnila svoju snahu o vytvorenie jednotnej a efektívnej spoločnej európskej zahraničnej politiky v oblasti energetiky s obnoveným zameraním na krajiny produkujúce energiu;

47. vyzýva Komisiu, aby začlenila tzv. doložku o energetickej bezpečnosti do obchodných dohôd a dohôd o pridružení, partnerstve a spolupráci s produkujúcimi a tranzitnými krajinami, ktorá ustanoví kódex správania a zákaz prerušenia dodávok v dôsledku obchodných sporov a výslovne zavedie opatrenia, ktoré sa prijímú v prípade jednostranného prerušenia dodávok alebo akejkoľvek zmeny podmienok dohody alebo podmienok dodávok jedným z partnerov;

48. pripomína, že EÚ bude v strednodobom výhľade zrejme stále závislá od dodávok z tretích krajín v oblasti fosílnych energií, aj napriek pomoci ambiciózných a dôsledne uskutočňovaných plánov energetickej účinnosti a úspory energie; preto žiada, aby sa posilnil dialóg s produkujúcimi a tranzitnými krajinami a krajinami spotrebujúcimi energiu a celkovo spolupráca na medzinárodnej úrovni s cieľom posilňovať transparentnosť na svetových trhoch s energiou a riešiť otázku trvalo udržateľného rozvoja;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32.

Utorok 3. februára 2009

49. poukazuje na význam, ktorý majú dlhodobé dodávateľské zmluvy na dlhodobé vzťahy založené na dôvere medzi produkujúcimi a spotrebiteľskými krajinami a na zabezpečenie potrebných investícií v dodávateľskom a odberateľskom odvetví;

50. vyzýva EÚ, aby spolupracovala s krajinami zo stredomorskej oblasti a severnej Afriky vzhľadom na ich významný potenciál v oblasti energetických zdrojov a na rozsiahle možnosti pre rozvoj Afriky; domnieva sa, že predmetom výskumu a podpory by malo byť najmä používanie slnečnej a veternej energie; vyzýva preto, aby sa spoločné ciele v oblasti obnoviteľnej energie a energetickej účinnosti začlenili do Barcelonského procesu: Únie pre Stredozemie;

51. vyzýva EÚ, aby spolupracovala s krajinami Blízkeho východu vzhľadom na ich významný potenciál v oblasti energetických zdrojov;

52. podporuje zámer rokovať o novej rozsiahlej dohode, ktorá by nahradila dohodu o partnerstve a spolupráci s Ruskom z roku 1997 vrátane kapitoly o energetike, ktorá by mala v plnej miere dodržiavať zásady Zmluvy o energetickej charte a jej prechodné protokoly; konštatuje, že Rusko podpísalo a Ukrajina ratifikovala Zmluvu o energetickej charte; pripomína, že zmluva obsahuje okrem iného mechanizmus urovnávania sporov, ktorý zabezpečuje urovanie sporu napríklad v prípade, že medzi príslušnými stranami zmluvy existujú spory týkajúce sa tranzitu alebo obchodu;

53. zdôrazňuje potrebu začlenenia Ukrajiny do európskeho trvalého dialógu s Ruskom vzhľadom na kľúčovú úlohu, ktorú zohráva Ukrajina ako tranzitná krajina;

54. naliehavo vyzýva Komisiu, aby v záujme zaručenia bezpečnosti dodávok zvažila rozšírenie Zmluvy o energetickom spoločenstve medzi EÚ a juhovýchodnou Európou na ostatné tretie krajiny a vytvorenie nových regionálnych trhov s energiou so susediacimi krajinami podľa modelu energetického spoločenstva v juhovýchodnej Európe ako napríklad Euro-stredomorské energetické spoločenstvo;

55. zdôrazňuje význam začlenenia Turecka do európskeho trvalého dialógu s regiónom Kaspické more – Kaukaz vzhľadom na kľúčovú úlohu, ktorú môže Turecko zohrávať ako tranzitná krajina; súčasne pripomína záväzky Turecka ako kandidátskej krajiny pre harmonizáciu s *acquis communautaire*;

56. zdôrazňuje geopolitický význam oblasti Čierneho mora pre energetickú bezpečnosť EÚ a pre diverzifikáciu jej dodávok energie;

57. vyzýva členské štáty, aby posilnili vzťahy v oblasti energetiky s krajinami latinskej Ameriky v súvislosti s existujúcimi a budúcimi dohodami o pridružení a spolupráci;

58. vyzýva členské štáty, aby používali euro ako nástroj na budovanie medzinárodných finančných vzťahov s cieľom mierniť výkyvy spôsobené účtovaním nákupu ropy a zemného plynu; vyzýva EÚ, aby prehodnotila otázku zahraničných investícií v európskom energetickom odvetví uplatnením recipročnej doložky; je skutočne presvedčený, že pokiaľ nie je zaručená reciprocita z hľadiska prístupu na trhy, EÚ by mala, ako navrhujú Európsky parlament a Komisia, uplatňovať účinnú doložku o tretích krajinách, pokiaľ ide o nadobudnutie prenosovej/prepravnej siete alebo prevádzkovateľa prenosovej/prepravnej siete;

Utorok 3. februára 2009

59. vyzýva Komisiu, aby analyzovala rôzne spôsoby, ktorými je možné obmedziť výkyvy cien ropy a zemného plynu; zdôrazňuje najmä význam transparentnosti a dostatočnej voľnej výrobnnej kapacity, ako aj katalytický vplyv, ktorý majú finančné špekulácie na tvorbu cien na trhu; odmieta využívanie strategických zásob ropy na znižovanie výkyvov cien ropy z ekonomických dôvodov;

60. vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili a skoordinovali svoje opatrenia v oblasti zabezpečenia dodávateľských trás, najmä námorných ciest;

61. vyzýva členské štáty, aby určili najlepšie postupy na medzinárodnej úrovni a posilnili technologickú spoluprácu s týmito krajinami s cieľom zvyšovania vedomostí a skúseností v tejto oblasti; vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili technickú spoluprácu s Japonskom, ktorého hospodárstvo je absolútne závislé od dovozu energie a ktoré vyvinulo jeden z najúčinnějších energetických systémov na svete;

62. konštatuje, že zvyšujúca sa spotreba energie a nárast emisií skleníkových plynov v Číne sú obrovskou výzvou pre plnenie environmentálnych cieľov a pre bezpečnosť dodávok energie; vyzýva na zintenzívnenie spolupráce medzi EÚ a Čínou s cieľom podporiť transfer nízkouhlíkových technológií, najmä v oblasti energetickej účinnosti a obnoviteľných zdrojov energie; zdôrazňuje, že vzhľadom na význam uhlia pre čínske hospodárstvo má rozvoj a zavádzanie technológií zachytávania a skladovania uhlíka (CCS) v Číne zásadný význam;

63. berie na vedomie význam dialógu o energetike medzi EÚ a OPECom a nabáda Komisiu, aby zintenzívnila dialóg o energetike s Nórskom;

Nástroje reakcie na krízy prostredníctvom riadenia zásob ropy a zemného plynu

64. víta rozhodnutie Komisie revidovať smernicu 2006/67/ES z 24. júla 2006, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov (kodifikované znenie)⁽¹⁾, a navrhuje, aby sa údaje zverejňovali týždenne, a nie mesačne, ako je tomu v súčasnosti, s cieľom zabezpečiť transparentnosť trhu a zabrániť neprimeraným reakciám na situáciu v Amerike;

65. konštatuje, že počas nedávnej plynovej krízy medzi Ukrajinou a Ruskom členské štáty nepreukázali solidaritu a nezvýšili množstvo plynu dostupné pre postihnuté členské štáty; naliehavo vyzýva Radu a Komisiu, aby v súlade s Lisabonskou zmluvou vytvorili mechanizmus solidarity, ktorý by umožnil EÚ účinne, rýchlo a súdržne konať v krízových situáciách spôsobených prerušením dodávok, poškodením kľúčovej infraštruktúry alebo akoukoľvek inou udalosťou;

66. v súvislosti s uvedenou nedávnou plynovou krízou, ktorá zasiahla územie EÚ, víta zámer Komisie zdokonaľiť rámec smernice Rady 2004/67/ES z 26. apríla 2004 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu⁽²⁾ a vyzýva Komisiu, aby do konca roku 2009 navrhla zmeny tejto smernice v zmysle návrhov v jej vyššie uvedenom oznámení KOM(2008)0769;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 217, 8.8.2006, s. 8.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2004, s. 92.

Utorok 3. februára 2009

67. zdôrazňuje, že kľúčový prvok revízie smernice Rady 2004/67/ES by mal zahŕňať záväzné a efektívne núdzové akčné plány na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ, ktoré by okrem iného definovali spoločné vyhlásenie núdzovej situácie, prerozdelenie dostupných dodávok a kapacít infraštruktúry medzi postihnuté štáty, koordinované uvoľňovanie, aktivovanie núdzových opatrení v štátoch, ktoré neboli postihnuté alebo ktoré boli menej postihnuté, s cieľom zvýšiť množstvo dostupného zemného plynu na postihnutých trhoch využitím všetkých možných prostriedkov vrátane, okrem iného, zmlúv ktorých platnosť je možné prerušiť, prechodu na iné palivo, odčerpateľných zásob či pružnosti dodávok; domnieva sa, že je nevyhnutné, aby sa zlepšilo fungovanie trhu formou transparentnosti a aby sa zvýšila dostupnosť zemného plynu na trhu; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby vyvinuli zásobníky plynu so schopnosťou rýchleho uvoľnenia;

68. navrhuje, aby sa na účely úplného alebo čiastočného prerušenia dodávok v prípadoch krízy lepšie využívali informačné technológie, a domnieva sa, že na tento účel by sa pod dohľadom regulačného orgánu mohol zaviesť nástroj umožňujúci znížiť spotrebu na základe spoločného rozhodnutia;

Energetická účinnosť

69. domnieva sa, že zlepšenie energetickej účinnosti aspoň o 20 % do roku 2020 je prioritou plnenia cieľov trvalo udržateľného rozvoja a konkurencieschopnosti a že je zároveň veľmi efektívnym a nie veľmi nákladným prostriedkom na zvyšovanie energetickej bezpečnosti; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby bezodkladne prijali právne záväzný cieľ v oblasti energetickej účinnosti vo výške aspoň 20 % do roku 2020; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili kampane zamerané na zvýšenie povedomia, a sprístupnili praktické informácie o riešeniach v oblasti energetickej účinnosti, ktoré sa príjmu v budúcnosti, a tiež aby podporovali programy vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti energetiky na školách a univerzitách v celej EÚ;

70. zdôrazňuje význam dôslednej a včasnej implementácie a presadzovania právnych predpisov o úspore energie a o energetickej účinnosti zo strany členských štátov a Komisie; zdôrazňuje význam prijatia opatrení zameraných na povinné verejné obstarávanie na úrovni Spoločenstva a na vnútroštátnej úrovni s cieľom stimulovať dopyt po inovatívnych produktoch a službách, ktoré zvýšia energetickú účinnosť; žiada preto ambiciózný prístup v budúcich právnych predpisoch týkajúcich sa úspor energie a energetickej účinnosti (najmä v odvetviach stavebníctva, priemyslu a dopravy, ako aj v súvislosti s územným plánovaním miest a zariadeniami);

71. víta zámer Komisie pozorne sledovať pokrok kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie (CHP) a vyzýva Komisiu, aby predložila ďalšie podporné opatrenia ako súčasť revízie akčného plánu pre energetickú účinnosť na rok 2009; pripomína Komisii, že úspory primárnej energie, nákladová efektívnosť a bezpečnosť dodávok sú hlavnými cieľmi procesu CHP bez ohľadu na to, aká technológia sa použije; domnieva sa, že vývoj a výber najefektívnejšej technológie sa musí ponechať na trh; zasadzuje sa za rozvoj a podporu stratégie financovania infraštruktúry, ako sú siete pre vykurovanie a chladenie, ktoré využívajú miestne zdroje, ako napríklad geotermálnu energiu a kogeneráciu;

72. podporuje medzinárodné partnerstvo pre spoluprácu v oblasti energetickej účinnosti s cieľom podporiť väčšie zjednotenie štandardov a plnenie ambiciózných cieľov na celom svete;

73. vyzýva na efektívnejšie využívanie ropy, najmä v odvetví dopravy, v ktorom sa sústreďuje veľká časť spotreby tohto paliva; žiada, aby sa prijali ambiciózne strednodobé ciele (na rok 2020) v oblasti účinnosti palív vozidiel, pričom nabáda členské štáty, aby hľadali náhradné palivá a technológie pohonu, napríklad elektrické motory, za účelom prepravy tovarov a individuálnej osobnej dopravy, najmä v mestských oblastiach; domnieva sa, že dosiahnutie významného pokroku v súvislosti s prechodom na ekologickejšie alternatívy dopravy, v súčasnosti prechodom od individuálnej súkromnej cestnej dopravy na verejnú dopravu, by malo byť kľúčovou súčasťou stratégie EÚ na zníženie emisií skleníkových plynov v odvetví dopravy;

Utorok 3. februára 2009

74. domnieva sa, že prístup tzv. popredného hráča pre vozidlá od európskeho automobilového priemyslu by mohol pomôcť získať späť postavenie na medzinárodných trhoch, najmä na úkor ázijských výrobcov;

75. s poľutovaním konštatuje, že železničná doprava tvorí iba 10 % z európskej prepravy tovarov; vyzýva členské štáty, aby lepšie využívali železničnú dopravu a vodnú dopravu; vyzýva na odhodlanejšie úsilie na vytvorenie optimálnej kombinácie železničnej, vodnej a cestnej dopravy;

76. zdôrazňuje význam prijatia potrebnej kombinácie politických opatrení s cieľom zvýšiť energetickú účinnosť jestvujúcich, ako aj nových elektrických zariadení;

Lepšie využívanie domácich zdrojov EÚ a najlepších technológií

77. domnieva sa, že energie z obnoviteľných zdrojov, ako napríklad vietor, bioplyn, slnko, voda, biomasa, geotermálna energia a morské zdroje, sú najvýznamnejším potenciálnym zdrojom energie dostupným pre EÚ, ktorý by mohol prispieť k stabilizácii cien energie a zamedziť zvyšujúcej sa energetickej závislosti, a víta iniciatívu na predloženie oznámenia o odstraňovaní prekážok pre energie z obnoviteľných zdrojov; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že žiadna nová iniciatíva by nemala viesť k oneskoreniu jestvujúcich projektov;

78. domnieva sa, že ťažba miestnych fosílnych zdrojov, najmä pevninových a pobrežných ložísk zemného plynu, môže posilniť energetickú nezávislosť Európy a musí sa rozvíjať všade, kde to je možné, v súlade s vnútroštátnymi a európskymi právnymi predpismi v oblasti životného prostredia; žiada členské štáty a Komisiu, aby našli vhodnú regulačnú rovnováhu medzi zabezpečením ochrany životného prostredia a príležitostami na ťažbu na území EÚ, či už na pevnine alebo na mori;

79. pripomína, že vzhľadom na stále sa meniacu povahu obnoviteľných zdrojov je nevyhnutné zlepšiť kapacitu elektrických prepojení na úrovni Spoločenstva, pričom sa osobitná pozornosť bude venovať tým členským štátom a regiónom, ktoré sú v rámci energetického trhu EÚ najviac izolované, s cieľom poskytnúť členským štátom potrebné prostriedky na dosiahnutie cieľa 20 % energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2020;

80. vyzýva Komisiu, členské štáty a miestne orgány, aby zaviedli novú dimenziu do vzťahov medzi odvetviami poľnohospodárstva a energetiky prostredníctvom plánu, cieľom ktorého je vybaviť strechy poľnohospodárskych budov zariadeniami na získavanie energie z obnoviteľných zdrojov, napríklad solárnymi panelmi; vyzýva členské štáty a miestne orgány, aby poskytovali miestne stimuly na využívanie použitých olejov a trvalo udržateľných zdrojov biomasy a aby zároveň zabezpečili primeranú rovnováhu medzi energetickými plodinami a potravinárskymi plodinami;

81. naliehavo vyzýva Komisiu, aby Európskemu parlamentu predložila správu, v ktorej uvedie, aké technické prekážky a normy bránia MSP, aby investovali do výroby energie a využívali jestvujúce siete na distribúciu takto vyrobenej energie;

82. vyzýva Komisiu, aby zvýšila význam, ktorý sa prikladá výskumu a vývoju v oblasti skladovania elektrickej energie, prepojenia pomocou informačnej a komunikačnej technológie prerozdelených kapacít produkcie (tzv. virtuálnych elektrární), inteligentných sietí, a zvyšovania kapacity infraštruktúr s cieľom umožniť prioritné pripojenie energie z obnoviteľných zdrojov;

Utorok 3. februára 2009

83. vyzýva Komisiu, aby nanovo zadefinovala európsku politiku rozvojovej pomoci tým, že do nej začlení nový energetický pilier; v tejto súvislosti sa domnieva, že projekty solárnych elektrární na severe Afriky sa musia v prvom rade sústrediť na miestne potreby;

84. pripomína, že lignit a uhlie zostávajú významným prechodným prvkom v rámci skladby energetických zdrojov, ako aj v rámci bezpečnosti dodávok v EÚ, a to z dôvodu rozsiahlych domácich zásob a alternatívy voči ropu a zemnému plynu; pripomína však, že ich emisie CO₂ sú vyššie ako u iných primárnych zdrojov energie; vyzýva preto, aby sa tieto emisie znižovali prostredníctvom modernizácie elektrární formou technológií CCS a v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby zvažila všetky finančné možnosti vybudovania 12 vzorových projektov do roku 2015;

85. uznáva, že pridávaním biomasy do spaľovania v moderných uhoľných elektrárnach sa už dosahuje 45 % účinnosť a že 90 % úroveň účinnosti sa dá dosiahnuť využívaním CHP; žiada preto Komisiu a členské štáty, aby vytvorili stimuly na zvyšovanie pridávania biogénnych palív v elektrárnach na fosílnu palivá;

86. súhlasí s analýzou Komisie, že je dôležité udržať podiel jadrovej energie v rámci skladby energetických zdrojov a že je za týmto účelom dôležité bezodkladne podporovať vytvorenie zosúladeného regulačného a ekonomického rámca, ktorý by uľahčoval potrebné rozhodnutia o investíciách; vyzýva Komisiu, aby vypracovala osobitný plán postupu pre investície v jadrovej energetike; považuje za naliehavé, aby sa v rámci spoločnosti začal dialóg o bezpečnom využívaní tohto zdroja energie bez toho, aby sa vopred odsúdil jeho výsledok; vyzýva Komisiu, aby ako neoddeliteľnú súčasť európskej susedskej politiky podporovala prijatie *acquis communautaire* zo strany susedských krajín v oblasti jadrovej bezpečnosti vždy, keď sa v týchto krajinách plánuje nová jadrová elektráreň alebo keď sa modernizuje staršia elektráreň;

87. pripomína význam jadrovej energie, ktorá sa vyrába v 15 z 27 členských štátov a používa v ešte väčšom počte členských štátov, a ktorá pokrýva približne jednu tretinu dopytu po elektrine v EÚ; pripomína tiež, že v súčasnosti prebieha v štyroch členských štátoch výstavba šiestich nových reaktorov;

88. zdôrazňuje konkurencieschopnosť jadrovej energie, ktorú vo veľkej miere nemôžu ovplyvniť výkyvy cien paliva, pretože urán ako palivo tvorí iba malú časť nákladov na jej výrobu;

89. zdôrazňuje, že európsky jadrový priemysel je svetovým lídrom vo všetkých technológiách jadrového cyklu, najmä v technológii obohacovania, čo významným spôsobom prispieva k bezpečnosti dodávok v EÚ;

90. víta vo všeobecnosti podporný postoj Komisie k jadrovej energii; zdôrazňuje však, že nie je dostatočne vyriešená otázka konečného uskladnenia rádioaktívneho odpadu, a to aj napriek obrovskému významu, ktorý tomuto problému prikladá verejná mienka; vyzýva príslušné členské štáty, aby zvýšili úsilie na vyriešenie problému konečného uloženia všetkých druhov rádioaktívneho odpadu, najmä však vysoko rádioaktívneho odpadu;

91. domnieva sa, že je nevyhnutné ubezpečiť občanov EÚ, že využívanie jadrovej energie v EÚ prebieha bezpečným a transparentným spôsobom a na najvyššej technologicky novej úrovni bezpečnosti, najmä čo sa týka nakladania s jadrovým odpadom; víta uvedený návrh Komisie na smernicu Rady, ktorou sa zavádza rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť; žiada Radu a Komisiu, aby spolu s IAEA vypracovali vzory a postupy na zabránenie tomu, aby mierové využívanie jadrovej energie viedlo k šíreniu jadrových zbraní;

Utorok 3. februára 2009

92. zdôrazňuje, že ani v revidovanom objasňujúcom programe, ani v strategickom preskúmaní Komisia nepreskúmala pravdepodobný rozvoj jadrovej technológie do roku 2050, ako sa navrhovalo v referenčnom dokumente technologickej platformy pre trvalo udržateľnú jadrovú energiu, ani miesto vyhradené pre projekt riadenej jadrovej syntézy ITER;

Smerom k roku 2050

93. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli európsku energetickú politiku, ktorá umožní masívny prechod na technológie, ktoré sú energeticky účinné a majú nízke emisie CO₂, s cieľom uspokojovať potreby v oblasti spotreby energie; zdôrazňuje, že ak sú energetická účinnosť a úspory energie, ako aj ďalší rozvoj energií z obnoviteľných zdrojov, naďalej prioritou, energetické potreby bude možné pokryť zo zdrojov s nízkymi emisiami do roku 2050;

94. pripomína Komisii a členským štátom, že usmerňovanie prechodu k vysoko účinnému energetickému systému si vyžiada systémový prístup založený na synergiách medzi rozličnými odvetviami; zdôrazňuje kľúčový význam hodnotenia všetkých opatrení na základe ich prínosu k zníženiu emisií CO₂; domnieva sa, že na tento účel by mal byť prioritou rozvoj miestnych integrovaných riešení;

95. domnieva sa, že dlhodobé globálne a európske energetické otázky a otázky v oblasti zmeny klímy sú jedinečnou príležitosťou na to, aby sa umožnilo vytvorenie nových podnikateľských modelov v hospodárstve s cieľom podporiť ekologické inovácie a podnikanie;

96. žiada Komisiu, aby uskutočnila štúdie realizovateľnosti projektov na rozvoj veterných elektrární v Severnom mori, ako aj projektu solárnych elektrární v Afrike;

97. súhlasí, aby sa v rámci strategického plánu pre energetické technológie vypracoval politický program na rok 2030 a plán úloh energetickej politiky na rok 2050; na tento účel žiada Komisiu, aby vyhodnotila vývoj zastúpenia jednotlivých druhov energie podľa niekoľkých scenárov v závislosti od vývoja dopytu po energii, potenciálnych zdrojov energie, environmentálnych vplyvov, odhadovaných cien energie a CO₂;

98. žiada Komisiu, aby zabezpečila, že plán úloh umožní zameranie výskumu a vývoja energetických technológií, ako aj vzdelávania o nich na zníženie nákladov na energiu z obnoviteľných zdrojov a na uskladňovanie energie, zabezpečenie úspešnej prevádzky jadrových reaktorov štvrtej generácie a CCS, a najmä nájdenie alternatívy k rope používanej v doprave, pričom bude klásť dôraz na slnečnú energiu, ktorej zdroj je nevyčerpatelný;

99. pripomína, že je potrebné neustále podporovať výskum v oblasti transmutácie jadrového odpadu a jadrovej syntézy ako zdroja energie na veľmi dlhé obdobie;

*
* *

100. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, ako aj parlamentom a vládam členských štátov.